

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Marts 2026

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

tilsyn og afgiftskontrol med spildevand

Opfølgning i sagen om tilsyn og afgiftskontrol med spildevand (beretning nr. 2/2023)

17. februar 2026

RN 703/26

I. Baggrund og konklusion

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om tilsyn og afgiftskontrol med spildevand, som blev indledt med en beretning i 2023. Opfølgningen sker med henblik på at vurdere, om de initiativer, som ministrene har stillet Statsrevisorerne i udsigt i lyset af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning, er gennemført. Vi har tidligere behandlet sagen i notat til Statsrevisorerne af 5. januar 2024.

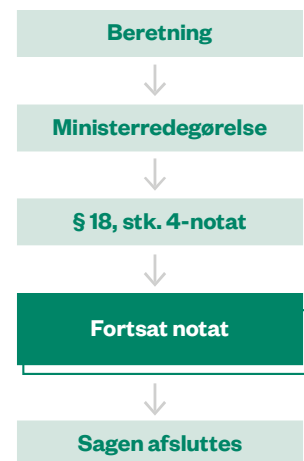
2. Som følge af kongelig resolution af 29. august 2024 ændrede Miljøministeriet navn til Miljø- og Ligestillingsministeriet. Vi bruger det nye navn, når vi beskriver de opfølgende initiativer.

3. Beretningen handlede om Miljøministeriets tilsyn med spildevandsområdet og Skatteministeriets kontrol med spildevandsafgiften.

4. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de, at Miljøministeriets tilsyn med udledning af spildevand havde været utilstrækkeligt. Det gjaldt overblik over, hvem der havde tilladelse til at udlede spildevand, kontrol med, om vilkårene for tilladelserne var overholdt, og relevant håndhævelse af miljøbeskyttelsesloven ved lovovertrædelser. Konsekvensen af et utilstrækkeligt tilsyn er, at vandmiljøet, jorden og grundvandet kan være belastet unødigt.

Statsrevisorerne fandt desuden, at Skatteministeriets kontrol med spildevandsafgiften ikke havde været helt tilfredsstillende. Statsrevisorerne fandt det sandsynliggjort, at Skatteministeriet kunne have fundet flere spildevandsudledere, som ikke havde betalt korrekt spildevandsafgift, hvis ministeriet havde arbejdet mere risiko- og databaseret.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Konklusion

Miljø- og Ligestillingsministeriet har ændret spildevandsbekendtgørelsen, så der er krav om, at spildevandselskaber nu skal lægge data om udledning af spildevand ind i PULS-databasen. Det skal reducere det administrative arbejde og risikoen for fejl. Miljøstyrelsen er desuden næsten i mål med de tilsyn og revurderinger, hvor lovkravene hertil ikke var overholdt.

Skatteministeriet anvender nu data fra Miljøstyrelsen og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø i kontrollen med spildevandsafgiften. Skatteministeriet er desuden i gang med at udvikle en ny model til risikovurdering til brug for kontrollen med punktafgifter, herunder spildevandsafgiften. Rigsrevisionen følger fremover arbejdet med at udvikle og implementere den nye model i forbindelse med sagen om Skatteministeriets kontrol med punktafgifter.

Rigsrevisionen vurderer derfor, at disse dele af sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionens opfølgning viser, at Miljøstyrelsen fortsat ikke har overblik over alle de tilladelser til udledning af spildevand, som styrelsen skal føre tilsyn med. En aktuel status viser, at der fortsat mangler mange tilladelser. Håndhævelsesvejledningen er desuden ikke opdateret.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Miljø- og Ligestillingsministeriets arbejde med at få overblik over de tilladelser til udledning af spildevand, som ministeriet skal føre tilsyn med
- Miljø- og Ligestillingsministeriets arbejde med at opdatere håndhævelsesvejledningen.

II. Status på sagen

5. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgningspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgningspunkt	Status
1. Miljøministeriets arbejde med at ændre spildevandsbekendtgørelsen.	Behandles sammen med pkt. 3 og afsluttes i dette notat.
2. Miljøministeriets initiativer til at få overblik over alle tilladelser til udledning af spildevand, som ministeriet skal føre tilsyn med.	Behandles og følges fortsat.
3. Miljøministeriets arbejde med at ændre på, hvem der er forpligtet til at lægge data om udledning af spildevand ind i PULS-databasen.	Behandles under pkt. 1 og afsluttes i dette notat.

Opfølgningspunkt	Status
4. Miljøstyrelsens initiativ til at sikre, at tilladelserne til særligt forurenende virksomheder løbende revurderes i overensstemmelse med loven.	Behandles og afsluttes i dette notat.
5. Miljøstyrelsens initiativ til at sikre, at kravet om at føre tilsyn med særligt forurenende virksomheder hvert 3. år overholdes.	Behandles og afsluttes i dette notat.
6. Miljøministeriets arbejde med at opdatere håndhævelsesvejledningen	Behandles og følges fortsat.
7. Skatteministeriets arbejde med at sikre, at spildevandsudledere fremadrettet udvælges til kontrol på baggrund af en risikovurdering.	Behandles og afsluttes i dette notat.
8. Skatteministeriets arbejde med at afdekke, hvordan data fra Miljøstyrelsen kan anvendes bedre i Skattestyrelsens kontrolarbejde.	Behandles og afsluttes i dette notat.

III. Ministeriernes initiativer

6. Vi gennemgår i det følgende Miljø- og Ligestillingsministeriets og Skatteministeriets initiativer i forhold til opfølgningspunkterne.

7. Opfølgningen er baseret på en gennemgang af skriftlige redegørelser og dokumentation fra de to ministerier.

Miljø- og Ligestillingsministeriets ændring af spildevandsbekendtgørelsen, herunder forpligtelsen til at lægge data om udledning af spildevand ind i PULS-databasen

Miljø- og Ligestillingsministeriet har ændret spildevandsbekendtgørelsen for at give Miljøstyrelsen bedre vilkår for at føre tilsyn. Ministeriet har konkret indført et krav om, at det er spildevandselskabernes ansvar at lægge data om udledning af spildevand ind i PULS-databasen. Det skal reducere det administrative arbejde og risikoen for fejl i data, som styrelsen anvender i deres tilsyn.

Rigsrevisionen vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

8. Miljøstyrelsen havde ikke en lovgivningsbestemt pligt til at føre tilsyn med, om kommunerne overholdt deres pligt til at indberette udledninger af spildevand, eller angiveligt mulighed for at håndhæve det.

Spildevandsselskaber

Spildevandsselskaber håndterer og renser spildevand fra beboelse og industrier samt regnvand, der ledes gennem offentlige kloakker. Selskaberne er ofte ejet af kommuner. I lovgivningen kaldes spildevandsselskaber for spildevandsforsynings-selskaber.

PULS-databasen

Indberetninger af udledningstilladelser og udledninger af spildevand foregår primært via PULS-databasen. Databasen hører under Danmarks Miljøportal, som er et fællesoffentligt partnerskab mellem staten, kommunerne og regionerne.

9. Miljøministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at ministeren ville ændre spildevandsbekendtgørelsen for at give Miljøstyrelsen bedre vilkår for at føre tilsyn. Ministeren ville konkret ændre, hvem der er forpligtet til at lægge data om udledning af spildevand ind i PULS-databasen. Tidligere var kommunerne ansvarlige, men kommunerne fik i langt de fleste tilfælde data fra spildevandsselskaberne. Ændringen har ifølge ministeren den fordel, at der bliver et led mindre i indberetningskæden – og dermed mindre administrativt arbejde og færre fejlkilder.

10. Vores opfølgning viser, at Miljø- og Ligestillingsministeriet har ændret spildevandsbekendtgørelsen i maj 2024 og indført et krav om, at spildevandsselskaberne skal indberette data om udledning af spildevand til PULS-databasen.

Miljø- og Ligestillingsministeriet har oplyst, at ændringerne samtidig har givet Miljøstyrelsen mulighed for at håndhæve, hvis spildevandsselskaberne ikke indberetter korrekt eller rettidigt.

Miljø- og Ligestillingsministeriets overblik over alle tilladelser
Rigsrevisionens opfølgning viser, at Miljø- og Ligestillingsministeriet har iværksat tre tiltag for at sikre overblik over de tilladelser, som styrelsen skal føre tilsyn med. Der mangler dog fortsat mange tilladelser.

Rigsrevisionen vil fortsat følge Miljø- og Ligestillingsministeriets arbejde med at få overblik over alle tilladelser til udledning af spildevand, som ministeriet skal føre tilsyn med.

Overløb

Spildevandsselskaber udleder urensset spildevand til fx havet, når kloakker og renseanlæg ikke kan følge med ved kraftig regn.

11. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at Miljøstyrelsen ikke havde overblik over alle tilladelser og dermed ikke et fuldstændigt grundlag for udvælgelsen til tilsyn. I 2022 manglede 9 % af tilladelserne til renseanlæg, 82 % af tilladelserne til overløb og 87 % af tilladelserne til regnvandsudløb.

Regnvandsudløb

Nogle kloakker er bygget sådan, at regnvand ikke bliver blandet med spildevand fra beboelse mv. Dette vand bliver udledt direkte og urensset til vandmiljøet i såkaldte regnvandsudløb.

12. Vores opfølgning viser, at Miljø- og Ligestillingsministeriet har iværksat tre tiltag for at sikre, at ministeriet får overblik over alle tilladelser. For det første er Miljøstyrelsen løbende i dialog med kommunerne om vigtigheden af, at der foreligger tilladelser for alle udledninger af spildevand, og at disse tilladelser indberettes til PULS-databasen. For det andet har Miljøstyrelsen skærpet sin håndhævelsespraksis i tilfælde af manglende tilladelser. For det tredje har Miljø- og Ligestillingsministeriet justeret gebyrsatsen for spildevandsselskaberne for at få ekstra resurser til Miljøstyrelsen. De øgede resurser skal udelukkende anvendes til at kontakte spildevandsselskaberne for at fremsøge tilladelser og sikre, at tilladelserne bliver lagt ind i PULS-databasen.

13. Miljøstyrelsen har i december 2025 opgjort antallet af manglende tilladelser i PULS-databasen. Der mangler nu:

- 0,4 % af tilladelserne til renseanlæg (i 2022 manglede 9 %)
- 60 % af tilladelserne til overløb (i 2022 manglede 82 %)
- 67 % af tilladelserne til regnvandsudløb (i 2022 manglede 87 %).

Miljø- og Ligestillingsministeriets revurderinger af tilladelser

Miljø- og Ligestillingsministeriet har sendt udkast til revurderinger i høring hos 8 ud af de 10 virksomheder, hvor tilladelserne ikke var revurderet i overensstemmelse med loven.

Rigsrevisionen vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

14. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at Miljøstyrelsen i 10 ud af 77 tilfælde ikke havde opfyldt lovkravet om løbende at revurdere tilladelserne til særligt forurenende virksomheder.

15. Vores opfølgning viser, at Miljøstyrelsen har sendt udkast til afgørelser på revurdering i høring hos 8 ud af de 10 virksomheder. En enkelt virksomhed skal ikke revurderes af Miljøstyrelsen, da den ikke længere opfylder kriterierne for at være underlagt styrelsens tilsyn. Derfor er sagen overdraget til den kommune, hvor virksomheden ligger. Miljøstyrelsen mangler således at revurdere én af de 10 virksomheder. Styrelsen forventer at revurdere virksomheden i 2026.

Miljø- og Ligestillingsministeriets tilsyn

Miljø- og Ligestillingsministeriet har gennemført tilsyn med udledning af spildevand fra 10 ud af 11 særligt forurenende virksomheder, hvor kravet om at føre tilsyn hvert 3. år ikke var overholdt.

Rigsrevisionen vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

16. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at Miljøstyrelsen for 11 ud af 77 særligt forurenende virksomheder ikke havde overholdt miljøtilsynsbekendtgørelsens krav om, at der skal føres tilsyn med udledning af spildevand mindst hvert 3. år.

17. Vores opfølgning viser, at 10 af de 11 virksomheder har fået et tilsyn. Miljøstyrelsen har planlagt tilsyn med den sidste virksomhed i 1. kvartal 2026.

Miljø- og Ligestillingsministeriets arbejde med at opdatere håndhævelsesvejledningen

Rigsrevisionens opfølgning viser, at Miljøstyrelsen er i gang med at opdatere vejledningen om håndhævelse af miljøbeskyttelsesloven. Styrelsen har dog gennemført en stramning af praksis for politianmeldelse ved ulovlig udledning af spildevand.

Rigsrevisionen vil fortsat følge Miljø- og Ligestillingsministeriets arbejde med at opdatere håndhævelsesvejledningen.

18. Statsrevisorerne hæftede sig særligt ved, at Miljøstyrelsen i de 12 tilsynssager, som indgik i undersøgelsen, havde fundet i alt 98 overtrædelser af vilkårene i tilladelserne i perioden 2016-2022. I de 12 tilsynssager havde styrelsen 21 gange fundet ulovlige udledninger af spildevand på grund af manglende tilladelser.

Statsrevisorerne hæftede sig også ved, at Miljøstyrelsen i de 12 tilsynssager i omkring halvdelen af tilfældene med manglende tilladelser eller overtrædelse af vilkår havde gjort brug af håndhævelsesmulighederne henstilling og indskærpelse, men ikke hårdere håndhævelsesmuligheder som fx politianmeldelse.

19. Miljøministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at Miljøstyrelsens vejledning om håndhævelse af miljøbeskyttelsesloven var under revision.

20. Vores opfølgning viser, at Miljøstyrelsen fortsat arbejder på at opdatere håndhævelsesvejledningen. Styrelsen har oplyst, at arbejdet er blevet forsinket, og at de forventer at sende et udkast til en opdateret vejledning i høring inden udgangen af 1. kvartal 2026, så vejledningen kan udstedes i løbet af 2026.

Opfølgningen viser også, at Miljøstyrelsen har strammet deres interne procedurer og håndhævelsespraksis. Miljø- og Ligestillingsministeriet har oplyst, at Miljøstyrelsen i perioden 1. januar 2024 - 1. august 2025 har politianmeldt 18 spildevandsselskaber for i alt 42 forhold. 40 af forholdene handler om, at selskaberne har manglet en lovpligtig udledningstilladelse.

Skatteministeriets arbejde med udvælgelse af spildevandsudledere til kontrol på baggrund af en risikovurdering

Skatteministeriet er i gang med at udvikle en ny model til risikovurdering, der kan understøtte Skattestyrelsen med at udvælge virksomheder til kontrol. Den nye model skal bruges i kontrollen med alle punktafgifter, herunder spildevandsafgiften. Rigsrevisionen følger op på Skatteministeriets arbejde med at udvikle og implementere den nye model i sagen om Skatteministeriets kontrol med punktafgifter.

Rigsrevisionen vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes her.

21. Det fremgik af beretningen, at Skattestyrelsen ikke udvalgte spildevandsudledere til kontrol på baggrund af en risikovurdering.

22. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at Skattestyrelsen havde udvalgt 12 sager til kontrol. Styrelsen fandt mindre fejl i 8 af de 12 sager. Fejlene beløb sig samlet set til ca. 300.000 kr.

Statsrevisorerne fandt det sandsynliggjort, at Skatteministeriet kunne have fundet flere spildevandsudledere, som ikke havde betalt korrekt spildevandsafgift, hvis ministeriet havde arbejdet mere risiko- og database-ret.

23. Vores opfølgning viser, at Skattestyrelsen er i gang med at udarbejde en mere omfattende model til risikovurdering af alle punktafgifter. Spildevandsafgiften er en punktafgift og vil derfor være omfattet af den nye model. Skatteministeriet har oplyst, at modellen vil hjælpe Skattestyrelsen med at udvælge bl.a. spildevandsudledere til kontrol efter risiko og væsentlighed på et mere databaseret grundlag. Det er planen, at modellen skal være udviklet og implementeret i 2029.

Rigsrevisionen følger Skatteministeriets arbejde med at udvikle og implementere den nye model til risikovurdering på punktafgiftsområdet i sagen om Skatteministeriets kontrol med punktafgifter.

Skatteministeriets arbejde med at anvende data fra Miljøstyrelsen

Skattestyrelsen anvender nu data fra Miljøstyrelsen og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø i kontrollen med spildevandsafgiften og vil undersøge, om data fra andre myndigheder kan anvendes.

Rigsrevisionen vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

24. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at Skattestyrelsen ikke havde udnyttet muligheden i spildevandsafgiftsloven for at indhente data fra Miljøstyrelsen og dermed få et samlet overblik over, hvem der kan have pligt til at betale spildevandsafgift.

25. Vores opfølgning viser, at Skattestyrelsen i 2025 har bedt Miljøstyrelsen og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø om halvårligt at sende information om nye spildevandstilladelser til Skattestyrelsen. Dette vil Skattestyrelsen bruge til at få overblik over, hvem der kan have pligt til at betale spildevandsafgift. Skattestyrelsen vil desuden undersøge, om der kan anvendes yderligere data fra Miljøstyrelsen eller andre myndigheder til kontrollen på spildevandsområdet.

26. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

27. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

Birgitte Hansen

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Stats- revisorernes mødebehandling og minister- redegørelse(r)	Behandlet i udvalg	Gennemgang ved Statsrevisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs- spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Tilsyn og afgifts- kontrol med spille- vand (nr. 2/2023) 09-10-2023 Minister- redegørelser: Skatteministeren: 04-12-2023 Miljøministeren: 08-12-2023	Miljø- og Fødevare- udvalget: 11-10-2023 Skatteudvalget: 11-10-2023 Finansudvalget: 26-10-2023	Miljø- og Fødevare- udvalget: 15-11-2023	Skatteministeren: 11-10-2023 (20) 27-10-2023 (62) 27-10-2023 (63) 27-10-2023 (64) 27-10-2023 (65) 27-10-2023 (66) 17-11-2023 (133) 21-11-2023 (169) 22-11-2023 (176) 19-03-2025 (575)	Miljø- og Fødevare- udvalget: 15-11-2023	Anmeldt: 19-10-2023 Besvaret: 27-10-2023	